
[2016-24-RE](#)

CAUSA 2016-24-RE

(Puig Velasco c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 310-2016. Recurs d'empara

Aute del 10 d'octubre del 2016

BOPA núm. 60, del 19 d'octubre del 2016

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 13 de juliol del 2016, per la representació processal del Sr. Juan Puig Velasco, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 27 de juny del 2016, dictat per la Secció Civil del Tribunal Unipersonal de la Batllia, i contra la resta de resolucions judicials recaigudes en la causa 3000108/2016, per una presumpta vulneració dels drets a la defensa, a l'assistència tècnica d'un lletrat i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets invocats, que anul·li les resolucions impugnades, que es reconegui el dret del recurrent a obtenir una resolució sobre el fons del tema objecte d'aquest recurs i que s'acordi la retroacció del procediment al moment en què es van produir les vulneracions;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 5 de setembre del 2016;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Juan Antonio Ortega Díaz-Ambrona;

Antecedents

Primer

El 3 de març del 2016, els Srs. Ramon i Rosa Serra Farrero van formular una demanda de

desnonament i de reclamació de quantitat contra els Srs. Juan Puig Velasco i Maria de Lourdes Carvalho Da Costa per impagament del lloguer de l'habitatge objecte del contracte d'arrendament.

Prèviament, l'11 de febrer del 2016, la part demandant havia enviat un burofax requerint la regularització del deute i en què s'advertia, si s'esqueia, la interposició de la demanda.

Més endavant, la part demandant va desistir de la demanda presentada únicament respecte de la Sra. Maria de Lourdes Carvalho Da Costa.

El contracte d'arrendament va ser firmat el 16 d'octubre del 2015 per una durada de 5 anys, amb efectes a partir de l'1 de novembre del 2015, amb el compromís de pagar un lloguer mensual de 600,00 €.

Segon

El 27 d'abril del 2016, la Secció Civil del Tribunal Unipersonal de la Batllia va dictar una sentència mitjançant la qual estimava majoritàriament la demanda formulada, declarava resolt el contracte d'arrendament i condemnava la part defenent a deixar la unitat immobiliària lliure, vàcua i expedita, a la disposició dels agents, a pagar la quantitat global de 2.400,00 €, augmentada dels interessos legals produïts a comptar del 20 d'abril fins que sigui íntegrament satisfeta i a pagar als demandants l'import de 600,00 € mensuals equivalent al preu del darrer lloguer mensual justificat, en concepte d'ocupació indeguda, des de l'1 d'abril de l'any en curs i fins que sigui efectiu el desnonament, més els interessos legals i les despeses accessòries a la renda.

Tercer

El 13 de maig del 2016, el Sr. Juan Puig Velasco va formular una sol·licitud de defensa i d'assistència tècnica lletrada gratuïtes als efectes de defensar-se i formular recurs d'apel·lació contra la sentència esmentada.

Quart

El 17 de maig del 2016, la Secció Civil de la Batllia va dictar un aute en què declarava la situació econòmica desfavorable o la insolvència del Sr. Juan Puig Velasco i donava lloc a la seva sol·licitud de defensa i d'assistència tècnica lletrada gratuïtes.

Cinquè

El 7 de juny del 2016, el Sr. Juan Puig Velasco va formular un incident de nul·litat d'actuacions contra totes les resolucions judicials recaigudes en el marc d'aquesta causa i, en especial, contra la sentència del 27 d'abril del 2016, dictada per la Batllia, per considerar que s'havia vulnerat el seu dret a la jurisdicció, en el seu vessant del dret a la defensa i a l'assistència tècnica d'un lletrat, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

Sisè

El 27 de juny del 2016, la Secció Civil del Tribunal Unipersonal de la Batllia va dictar un aute mitjançant el qual no donava lloc a la petició formulada, per tal com va considerar que aquesta havia estat interposada extemporàniament, afegint que no correspon al jutgador impulsar el nomenament d'un lletrat del torn d'ofici, sinó que és l'interessat mateix que l'ha de sol·licitar, com ho preveu el Reglament regulador del dret a la defensa i a l'assistència tècnica lletrades.

Setè

El 13 de juliol del 2016, la representació processal del Sr. Juan Puig Velasco va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 27 de juny del 2016, dictat per la Secció Civil del Tribunal Unipersonal de la Batllia, i contra la resta de resolucions judicials recaigudes en la causa 3000108/2016, per una presumpta vulneració dels drets a la defensa, a l'assistència tècnica d'un lletrat i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

Aquesta part manifesta que no ha disposat de l'assistència tècnica d'un lletrat a causa de la seva manca de mitjans econòmics i considera que el jutgador ha de garantir que els drets fonamentals a la defensa estiguin garantits des de l'inici de qualsevol procediment.

Al·lega, en primer lloc, que s'ha privat al recurrent de l'assistència tècnica d'un lletrat i per extensió del seu dret a la defensa, ja que des d'un bon principi se sabia la greu manca de mitjans econòmics del recurrent. No obstant això, la Batllia no ha tingut cap interès en garantir des de l'inici del procediment els drets esmentats.

En segon lloc, al·lega que la vulneració anterior comporta la vulneració del dret a un procés degut, ja que en cas de problemes evidents econòmics i de salut, cal que els tribunals del Principat emparin les persones afectades, ja que aquests drets fonamentals vinculen directament tots els tribunals del Principat.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets invocats, que anul·li les resolucions impugnades, que es reconegui el dret del recurrent a obtenir una resolució sobre el fons del tema objecte d'aquest recurs i que s'acordi la retroacció del procediment al moment en què es van produir les vulneracions.

Vuitè

El 5 de setembre del 2016, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què demana la inadmissió a tràmit d'aquest recurs d'empara perquè, d'acord amb els articles 94 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional i 18 bis de la Llei transitòria de procediments judicials, no contempla satisfactòriament els requisits formals. En aquest cas, el recurrent no ha formulat recurs d'apel·lació contra la resolució de la primera instància i, per consegüent, no ha esgotat la via ordinària en la defensa dels seus drets.

A títol subsidiari, el Ministeri Fiscal fa constar que no s'han vulnerat els drets invocats pel fet que en la citació ja es va advertir al recurrent de la seva obligació de comparèixer amb advocat, en cas de voler exercir alguna oposició a l'acció instada contra ell. Tot i així, el recurrent es va personar sol i als únics efectes de reconèixer la realitat del seu deute. Aquest aplanament va ser valorat amb cura per la Batllia i va comportar altres conseqüències com que l'agent desistís automàticament de la seva reclamació contra l'altra arrendatària. El Ministeri Fiscal declara que ningú pot anar contra els seus

propis actes. I conclou, que el recurrent estava informat i tot i això va preferir no discutir la pretensió dels demandants, fins que una vegada dictada la sentència va demanar l'assistència lletrada gratuïta: el recurrent no només va exercir el seu dret, sinó que també va decidir quan i com fer-ho. Aquesta decisió només li correspon a ell i no pot pretendre responsabilitzar-ne ningú més.

Fonament jurídic únic

El recurs d'empara interposat per la representació processal del Sr. Juan Puig Velasco no pot ser admès a tràmit.

En primer lloc, no s'han acomplert les disposicions de l'article 94.1 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional. El recurrent, abans d'interposar l'empara constitucional hagués hagut de formular la seva al·legació davant l'òrgan judicial ordinari utilitzant els mitjans i els recursos que la legislació estableix. Així ho indica l'article 94.2 d'aquesta mateixa Llei. Aquest precepte deixa clar que només es pot accedir al recurs d'empara quan ja no hi ha cap més recurs ordinari o quan no existeix cap altre mitjà de defensa del dret fonamental vulnerat.

En segon lloc, el dret que es considera vulnerat és el de l'assistència lletrada en un plet de desnonament i de reclamació de quantitat. S'ha de tenir en compte que la demanda està datada del 3 de març del 2016, amb tramesa prèvia per burofax de l'11 de febrer del mateix any. Estava a la càrrega del demandat, i no era obligació del jutgador, a la vista de la demanda, procurar-se la seva defensa lletrada i, cas de manca de mitjans econòmics, sol·licitar la defensa i l'assistència lletrada gratuïtes davant la demanda de desnonament i, després –si era necessari- preparar l'apel·lació.

El recurrent no va sol·licitar la defensa lletrada gratuïta fins al 13 de maig del 2016. I la va obtenir ràpidament, el 17 de maig del 2016 mitjançant un aute de la Batllia. L'advocat d'ofici va ser designat pel Col·legi d'Advocats, el 18 de maig del 2016. Així doncs, el Sr. Juan Puig Velasco va sol·licitar i va obtenir l'assistència lletrada gratuïta quan la sentència de fons en primera instància ja estava dictada, el 27 d'abril del 2016, sense que consti que s'intentés tan sols l'apel·lació de la sentència de primera instància, ni s'iniciés, dins el termini, l'incident de nul·litat d'actuacions.

Tot això indica que no solament no es va esgotar la via jurisdiccional prèvia, sinó també que el fons del problema manca de rellevància constitucional, perquè la manca d'assistència lletrada deriva de la poca diligència del recurrent per proveir-se'n.

Per consegüent, no s'ha d'admetre a tràmit aquest recurs d'empara per la manca d'esgotament previ de la via judicial ordinària (articles 94.1 i 2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional) i per la seva manca manifesta de contingut constitucional (article 37.2 de la mateixa Llei).

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2016-24-RE interposat per la representació processal del Sr. Juan Puig Velasco contra l'aute del 27 de juny del 2016, dictat per la Secció Civil del Tribunal Unipersonal de la Batllia, i contra la resta de resolucions judicials recaigudes en la causa 3000108/2016.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 10 d'octubre del 2016.

Isidre Molas Batllori Dominique Rousseau
President Vicepresident

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona Laurence Burgorgue-Larsen
Magistrat Magistrada